

Jan Lego.

Ob njegovi sedemdesetletnici.

Napisal Lad. Ogorek.

Slovenci imamo prijateljev tudi med drugimi, zlasti med bratskimi slovanskimi narodi. Na jugu jih imamo največ med Hrvati, na severu med Čehi, zato imenujemo prve svoje južne, a druge svoje severne brate. S prvimi in drugimi ustvarjamo Slovenci mogočno vejo velikega slovanskega debla. Po žilah nam teče slovanska kri, v naših prsih bijejo slovanska srca, ki ljubijo svojo slovansko domovino.

Že naš najslavnejši pesnik Prešeren je pel: „Največ sveta otrokom sliši Slave!“

Drugi slovanski narodi so sicer mnogoštevilnejši od nas Slovencev, a tudi mi smo krepak narod, ki se je stoletja in stoletja hrabro upiral mnogim svojim sovražnikom.

V vseh naših naporih in prizadevanjih so nas ljubeče podpirali naši bratje na jugu in severu.

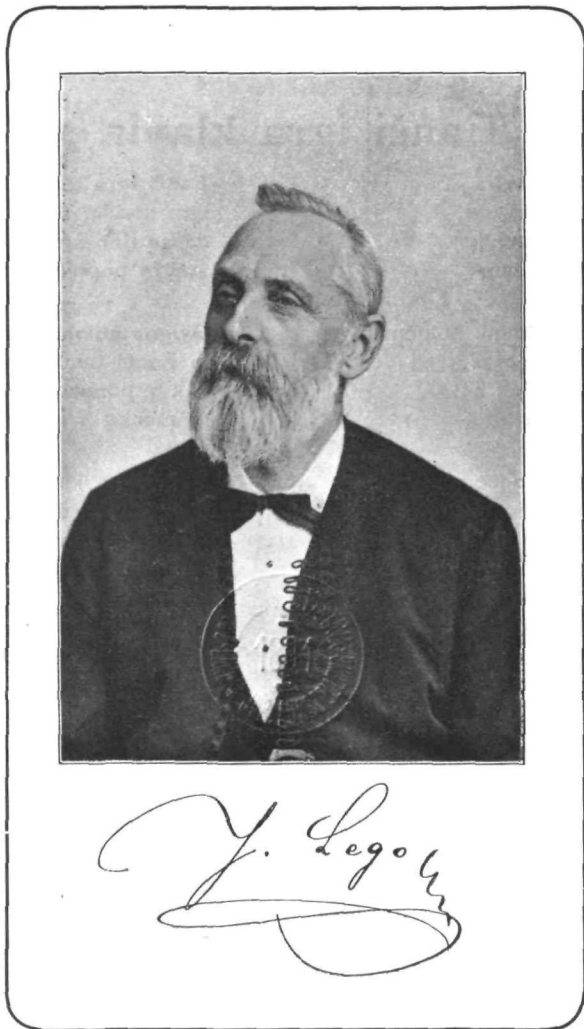
Eden izmed najiskrenejših, najboljših in najpožrtvovalnejših naših prijateljev pa je vrli sin češkega naroda, Jan Lego, sedaj uradnik češkega narodnega muzeja v Pragi. Ker praznuje ta odlični rodoljub baš ta mesec sedemdesetletnico svojega rojstva, se ga s hvaležnostjo spominja tudi „Zvonček“, ki mu je bil Jan Lego ves čas njegovega izhajanja velik podpornik in ljubeč prijatelj.

Jan Lego se je rodil dne 14. kimavca 1833. leta v Lhoti pri Zbirovu na Češkem kot sin zaslužnega češkega učitelja. Ko je končal svoje nauke v srednjih šolah, je najbolj želel, da se поблиže seznaní z nadarjenim, a nesrečnim slovenskim narodom in s prelepo slovensko zemljo. Ta želja ga je gnala v naše kraje, kjer je Slovence budil in poučeval ter napisal mnogo o nas in naši domovini za svoje rojake Čehe. In ravno njegova zasluga je, da nas poznajo danes Čehi: Jan Lego, mož čistega in plemenitega rodoljuba, nas je seznanil z njimi.

„Lastnosti, sestavljajoče značaj Slovencev, so zlasti te-le: 1. bistroumnost, 2. mržnja tujstva, 3. odkritosrčnost in odločnost, 4. veselost in ljubezen do petja, 5. pobožnost in 6. gostoljubnost . . . Kdo bi pač ne ljubil takega naroda? . . . Kakor sem si iskreno prizadeval, da po svoji najboljši vednosti in vesti naslikam značaj slovenskega naroda, prav tako goreče želim, da bi učinek tega bilo ne samo boljše poznanje tega od mnogih nesreč potrtega naroda, nego da bi se z naše t. j. češke strani čimdalje vnetejše nagibali k njemu, nagibali s pravo in nas dostojno bratovsko ljubeznijo, ki smo mu jo kot slabejšemu in podpore naše potrebnemu v dvojni meri dolžni . . .“

Tako piše Lego o nas. Te njegove besede so našle v čeških srcih odmev: zbudile so v njih ljubezen do nas Slovencev in do prekrasne naše domovine, zato po pravici govore Čehi, da je Jan Lego „pravý apoštol vzájemnosti češkoslovínskė.“

Lego podpira neprestano naša slovenska društva, zlasti še naše mladinsko slovstvo*), in njegova zasluga je, da so položili bogati Čehi že na stotine zlatov na žrtvenik slovenske domovine. Legovo rodoljubje pa se

kaže najlepše s tem, da zbira že dolga leta okolo sebe češko in slovensko mladino. Z besedo in dejanjem podpira naše dijake, ki obiskujejo vseučilišče v zlati Pragi: njim je prijatelj in svetovalec, oče.

*) Češko-slovensko društvo v Pragi, ki ga je ustanovil Lego, razpisuje vsako leto častne nagrade za najboljši spis, ki ga potem priobči naša „Mladinska knjižnica“. V resnici: plemenito delo plemenitega rodoljuba!

Naši zgodovinarji se bodo spominjali njegovega imena z največjo častjo, in Jan Lego bo večno živel v srcih poštenih Slovencev, ki priznavajo njegove zasluge in so mu zanje hvaležni.

„Zvonček“ se bo tega odličnega moža, ki tudi piše in govori pravilno in čisto našo materinščino, spominjal še v prihodnje; ob njegovi sedemdesetletnici se pa pridružuje mnogim njegovim čestilcem, kličeč: „Bog nam ohrani še mnogo let „miláčka“ češke in „ljubljenca“ slovenske mladine.

Fanči igra klavir.

Fanči igra klavir,
igra klavir: tin-tan,
pa se tiho smehlja
srebrni popoldan.

Fanči igra klavir,
igra klavir: tin-tan,
da se tiho smehlja
srebrn popoldan.

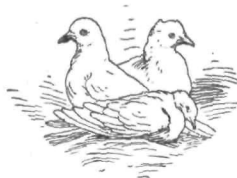
Zunaj pod oknom solnčnica
poveša svoj obraz,
v sobi golobček bel
klavirja sluša glas.

Dvigne golobček glavico
in Fanči tam zazre:
kak v ponosu se lica ji,
ta mehka lica rde . . .

In začudi golobče se:
„Ta glas mi je neznan . . .
Ali so vzdihnilli angeli
sred žalostnih san?“

Fanči igra klavir,
igra klavir: di-du,
ali golobček radosten
se smeje: gru-gru-gru . . .

Cvetko Slavin.

Črni gospodek.

Po našem domu hodi on,
gospodek črni hodi.
Gospodek v gladki suknjici,
poklon, pozdravljen bodi!

U naročje žanci pridi sem,
da te mehko pogladi,
in vseh gosposkih kretenj se
tu, muček naš, navadi!

In prede in vzgrbljava se,
ožo mu svetlo sije,
lepó si čedi suknjico
in sladko mleko pije.

Anca.